

100
Àngel Guimerà

Dossier de premsa

Índex

Presentació de l'Any

Objectius de l'Any

L'autor

Comissariat

Programació

Actes institucionals

Any Guimerà al Vendrell

Homenatges

Guimerà a escena

Guimerà al cinema

Guimerà i la música

Cicles de conferències, jornades d'estudi
i àmbit educatiu

Exposicions

Any Guimerà a les biblioteques

Altres iniciatives de l'any

Catàleg d'activitats

Publicacions

Web institucional

Imatge institucional

Organització

Comunicació i premsa

Annexos

Recursos en línia

Presentació de l'Any

L'any 2024 se celebra la commemoració del centenari de la mort d'Àngel Guimerà. L'Any Guimerà està organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament del Vendrell, població que acull la Casa Museu Àngel Guimerà.

Àngel Guimerà (1845 - 1924) és el dramaturg català que ha gaudit de major projecció internacional. Ja des de molt aviat, la difusió de la seva obra a càrrec sobretot de la companyia de l'actriu Maria Guerrero i del seu marit Fernando Díaz de Mendoza fou notòria. Les seves obres foren traduïdes a moltes llengües i, en alguns casos donaren lloc a versions cinematogràfiques i operístiques. En la pròpia tradició, Guimerà ha estat un referent per a molts autors dramàtics de maneres diferents, des de Sagarra a Ramon Vinyes o, més recentment, Josep M. Benet i Jornet o Sergi Belbel entre d'altres. És, en definitiva, l'autor més emblemàtic de la nostra tradició dramàtica i va esdevenir una figura popular que va donar lloc a cançons com el cuplet "La muller d'En Manelic" (música de Cándida Pérez i lletra de Rossend Llorba) o la sardana "Catalunya plora" (lletra i música de R. Vidal i J. Viladomat).

Guimerà fou també un dels grans poetes del segle XIX català, si bé la seva obra poètica es

Dramaturg, poeta i activista, Àngel Guimerà és una figura cabdal del nostre patrimoni cultural. La Commemoració dels 100 anys de la seva mort ens brinda l'oportunitat de reivindicar la seva obra i comprendre'n la magnitud.

veié en part eclipsada per la producció de Verdager, que va esdevenir el poeta oficial del què s'anomenà la Renaixença. La poesia de Guimerà destaca per una major amplitud temàtica i per un to més sensual i per una tendència a la reflexió existencial des d'una perspectiva "còsmica" com es fa evident en alguns poemes del seu segon recull (*Segon llibre de poemes*, 1920). També es mostrà més radical en els plantejaments catalanistes en poemes com "Lo cap de Josep Moragues" o "Lo darrer plant d'En Claris".

Justament la faceta de verbalitzador de les idees principals del catalanisme, és un altre aspecte rellevant de Guimerà, que aplegà els seus discursos patriòtics en el volum *Cants a la pàtria* (1906). L'èxit de Guimerà com a escriptor li va valdre ser presentat com a candi-

dat al premi Nobel en diverses ocasions. La seva imatge pública tingué un gran relleu, no només com a ideòleg del catalanisme, sinó que també fou un personatge popular pel seu tarannà bonhomíós i la seva actitud liberal.

El dia 18 de juliol de 1924 va morir Àngel Guimerà a la casa del seu amic Aldavert, amb la família del qual visqué bona part de la seva vida. El centenari de la seva mort és, de nou, una gran oportunitat per recordar la seva figura amb un seguit d'activitats que tindran lloc a diversos punts del territori i a través de les quals recordarem i divulgarem el dramaturg, el poeta i l'activista catalanista.

Objectius de l'Any

Els objectius que es proposen en la commemoració de l'Any Guimerà giren al voltant de tres eixos: l'obra del dramaturg, la seva significació com a poeta i el paper determinant de Guimerà com a verbalitzador del catalanisme i activista a favor dels drets humans. En aquest sentit, voldríem eixamplar el coneixement de la seva obra dramàtica més enllà dels títols habituals, plantejar el debat sobre la validesa de la seva obra poètica i, finalment, revisar la seva posició respecte del catalanisme i la significació d'actes com el discurs en català com a president de l'Ateneu Barcelonès el 1895.

1. Donar a conèixer l'amplitud de la seva obra dramàtica. L'obra de Guimerà que se sol representar i que la majoria de la gent coneix es redueix a unes poques mostres de la seva producció: *Maria Rosa*, *Mar i cel*, *Terra baixa* i *La filla del mar*. En canvi, la seva obra dramàtica abasta una quarantena llarga de produccions. Ens agradaria que la commemoració servís per donar a conèixer el gruix del teatre guimeranià, massa desconegut.

2. Reivindicar la seva condició de poeta i el valor de la seva poesia. Voldríem reivindicar la faceta de poeta de Guimerà. Recordem que va iniciar-se com a escriptor presentant poemes als Jocs Florals. El seu èxit com a dramaturg va fer ombra a la seva producció poètica que es concretà, sobretot, en dos volums: *Poesies* (1887) i *Segon llibre de poesies* (1920). Una nova mirada sobre els seus poemes permetria valorar la seva capacitat d'innovació respecte dels models de la poesia romàntica de què partia i reivindicar-ne la lectura i la vigència avui dia.

3. Recordar la seva faceta de verbalitzador del catalanisme i el caràcter d'icona popular. Guimerà fou una veritable icona del catalanisme liberal i popular. El radicalisme dels seus plantejaments el feu incòmode a les versions més burgeses del catalanisme, representades per la Lliga Regionalista. I la idea de la identitat basada en la voluntat de ser i no en cap raó de caràcter ètnic, ens el presenta com un teòric més modern del que normalment se sol pensar.

L'autor

Tot i que la seva família paterna era del Vendrell, Guimerà nasqué a les illes Canàries, on s'havia instal·lat el seu pare, Agustí Guimerà. La mare, Margarita Jorge, era filla d'uns botiguers relativament benestants de l'illa. Els pares no eren casats i en un principi el seu primer fill fou registrat com a fill de pares desconeguts. El 1849, amb el naixement del seu germà Julio, Margarita Jorge va aconseguir que el seu primer fill constés com a fill natural (20-3-1850). És per aquesta raó que Guimerà solia mentir a propòsit de la seva data de naixement. El pare només s'interessà a regularitzar la seva relació amb Margarita i els seus fills quan va tornar a Catalunya el 1854. S'ha considerat que aquest aspecte de la seva biografia havia de tenir una forta repercussió visible en la seva obra. Per exemple, en la recurrència a presentar personatges il·legítims o orfes. El tema sol anar associat també amb el del mestissatge, el de l'individu a cavall de dues cultures, aspecte que ja apareix a la seva primera tragèdia, *Gal·la Placídia* (1879), i que es fa més explícit a *La filla del mar* (1900) o *L'Ànima és meva* (1920). L'autor havia passat del castellà que es parlava en l'àmbit de la família immediata a la catalanitat militant i, quan va aconseguir els primers èxits a Madrid, li arribaren a retreure aquesta dualitat identitària. És evident,

L'autor havia passat del castellà que es parlava en l'àmbit de la família immediata a la catalanitat militant i, quan va aconseguir els primers èxits a Madrid, li arribaren a retreure aquesta dualitat identitària.

doncs, que feia literatura a partir de la seva pròpia experiència.

L'altre aspecte de la seva vida que sembla significatiu és el del fadrinatge. Guimerà no es casà mai i va viure amb la família Aldavert després de quedar-se sol per la mort de la seva mare. Una relació amorosa de joventut amb una noia del Vendrell, Maria Rubió, sembla que va inspirar bona part de la seva poesia amorosa. Però el fet d'anar acompanyat sempre de deixebles com Lluís Noguera, donà lloc a unes enraonies que Dalí va proclamar en una famosa conferència a l'Ateneu el 1930. Per tant, la qüestió de la seva orientació sexual ha estat motiu de debat fins no fa gaire. De tota manera, Guimerà no va donar mai pistes sobre la seva intimitat fora del que es pugui inferir de les obres, que és on cal anar-lo a conèixer.

Es va iniciar com a poeta, primer en castellà, i més tard, empès pel seu amic Jaume Ramon i Vidales, es va passar al català cap al 1869. Els anys següents es relacionà amb el grup d'amics barcelonins que formaven *La Jove Catalunya* i publicà regularment a *La Gramalla*, revista vinculada als joves catalanistes. En més d'una ocasió, llegí poemes seus en sessions de l'entitat ("La conquesta de València" 1870). Als anys setanta i vuitanta escriu regularment en diverses publicacions com *La Rondalla* (1874), el *Calendari Català* (1874-77) o la *Revista de Gerona* (1878). També es presentà a certàmens diversos, a més de la participació en els Jocs Florals. Així, el 1875 guanya el primer accèssit amb "Indíbil i Mandoni"; la Flor Natural el 1876 amb "Cleopatra"; i Flor Natural ("L'any mil"), Englantina ("Lo darrer plant d'en Claris") i Viola ("Romiatge") el 1877, de manera que es consagra com a Mestre en Gai Saber. El 1887 aplegà bona part de la seva producció en el volum *Poesies* i deixà de concursar en els Jocs Florals malgrat que hi mantenia una certa vinculació. Anys més tard, a prec dels seus amics, trauria el *Segon llibre de poesies* (1920), que inclou peces de circumstàncies, amb alguns poemes que trenquen amb les fórmules retòriques més característicament romàntiques del primer volum.

Tot i que l'interès pel teatre se li desvetllà aviat, hagué de ser la insistència dels seus amics que el mogué a assajar el gènere tràgic en un moment en què el debat sobre la tragèdia era ben viu i que Víctor Balaguer havia plantejat la seva proposta en aquest sentit. Així, a partir

El 1887 aplegà bona part de la seva producció en el volum *Poesies* i deixà de concursar en els Jocs Florals malgrat que hi mantenia una certa vinculació.

de *Gal·la Placídia* (1879) i ben bé fins a *La boja* (1890), Guimerà va anar consolidant un model de tragèdies que, tot i beure de la tradició romàntica, ja adoptaven influències provinents del realisme. Es pot dir que es tracta d'una primera etapa de la seva producció que ja anticipa temàtiques i tècniques que desplegaria al llarg de la seva obra. Probablement, la tragèdia que destaca més d'aquest període és *Mar i cel* (1888), que tingué repercussió també en la traducció castellana. L'obra marca l'inici del seu reconeixement i de les friccions amb Frederic Soler, el dramaturg que dominava l'escena catalana des del monopoli que exercia al teatre Romea.

El 1889 ocupà la presidència dels Jocs Florals de Barcelona i de la Lliga de Catalunya, l'entitat que sorgí de l'escissió amb el Centre Català de Valentí Almirall. El 1885 havia participat activament en la iniciativa del Memorial de Greuges. La seva militància catalanista prengué més embranzida coincidint amb la seva consagració com a dramaturg i poeta. Des d'aquest punt de vista, la segona meitat de la dècada de 1880 és un període determinant en la biografia de Guimerà, que a partir de 1890

comença a evolucionar com a escriptor cap a noves fórmules més properes al realisme i fins i tot al naturalisme.

En efecte, la dècada de 1890 concentra les obres més reconegudes de Guimerà, que després del tempteig de *La boja* (1890), en què la trama i l'ambientació realista són presentades encara en vers, opta per la prosa i per temàtiques amb rerefons social com a *En Pólvora* (1893), *Maria Rosa* (1894), *La festa del blat* (1896) o, de manera més essencialitzada, a *Terra baixa* (1897). A *La filla del mar* (1900), el component social queda desdibuixat del tot i es potencia la temàtica de la persona rebutjada per la seva identitat. En aquesta evolució del dramaturg hi influïren causes diverses, però el veritable catalitzador i impulsor de la seva producció a partir d'aquells anys fou l'amistat i col·laboració amb l'actriu madrilenya María Guerrero, que, acompanyada del seu marit, Fernando Díaz de Mendoza, muntà una companyia dramàtica que havia de portar les obres guimeranianes arreu del món. No només això, Guerrero aconsellava l'autor i l'esperonava en la direcció del teatre realista. La relació es mantingué fins al 1920, quan l'actriu va retirar del cartell l'obra *L'Ànima és meva*, arran de la polèmica que generà la posició radical de Guimerà en el seu discurs dels Jocs Florals presidits pel mariscal Joffre i en què el dramaturg es referí a la Catalunya de banda i banda de la frontera com una unitat. De fet, la relació amb el teatre castellà que provocava que, per interessos de María Guerrero, sovint hagués d'estrenar les seves pro-

La primera dècada del segle xx, Guimerà ja era un autor amb prestigi internacional que fins i tot mereixia l'homenatge d'actrius i actors tan famosos com Italia Vitaliani, que estrenà en italià *Arran de terra* (1901).

duccions abans en castellà que en català li comportà força problemes. Des de Catalunya, se li retreia que el seu radicalisme catalanista fos compatible amb el fet de deixar-se estimar pel públic espanyol; i des de la resta de l'Estat, Madrid sobretot, se li retreia justament el radicalisme catalanista que el duia a participar en iniciatives com la de les Bases de Manresa (1892) o la presidència de l'Ateneu Barcelonès, on, per primera vegada, el president feu un discurs en català (1895). A *Cants a la Pàtria* (1906) va aplegar els discursos de contingut catalanista que li valgueren un considerable prestigi entre els sectors més radicals del moviment.

La primera dècada del segle xx, Guimerà ja era un autor amb prestigi internacional que fins i tot mereixia l'homenatge d'actrius i actors tan famosos com Italia Vitaliani, que estrenà en italià *Arran de terra* (1901), abans que la versió original catalana. En tant que dramaturg reconegut, temptejà línies teatrals diverses. Si d'una banda persistia en la fórmula realista amb peces com *Sol solet* (1905), *L'Eloi* (1906)

o *L'Aranya* (1908); de l'altra, provava un teatre més al·legòric, pròxim a les diferents propostes derivades del simbolisme com *La reina vella* (1908) o basades en elements llegendaris i amb acompanyaments musicals com *La Santa Espina* (1907) o *Titània* (1912), totes dues amb partitura d'Enric Morera. També: la línia del drama burgès amb l'abans esmentada *Arran de terra*, *Aigua que corre* (1902) o *La Miralta* (1905). Tragèdies en vers com *El camí del sol* (1904), *Andrònica* (1905) o *Indíbil i Mandoni* (1917). Alegories de caràcter polític i ambientades en llocs imaginaris, *La reina jove* (1911), *Jesús que torna* (1917), *Al cor de la nit* (1918), o manifestament catalanistes amb *Joan Dalla* (1921).

Tot i la diversitat de propostes, l'obra guimeraniana té una notable uniformitat gràcies a unes constants temàtiques que, amb matisos diferents, són visibles en tota la seva producció, no només dramàtica. La novel·leta *Rosa de Lima* (1917) o els contes *El gos de casa*, *El*

El tema del desplaçat, el marginat, víctima de l'orfenesa o de formar part d'un col·lectiu diferent és recurrent en tota la seva obra.

nen jueu (1889) en participen. El tema del desplaçat, el marginat, víctima de l'orfenesa o de formar part d'un col·lectiu diferent és recurrent en tota la seva obra. Sovint el tema s'imbrica amb el de les relacions de poder i la capacitat destructora del desig. El reconeixement ple de la pròpia identitat se sol veure amenaçat per un desig impossible que manifesta de maneres diverses les relacions de poder. Si Guimerà encara ens arriba és justament per aquesta capacitat de mostrar la força de les emocions i el desemparament que patim davant un món hostil regit per unes relacions de poder que moltes vegades no podem superar.

Comissariat

Ramon Bacardit Santamaria (Barcelona, 1962) es va doctorar en Filologia Catalana amb la tesi *Tragèdia i drama en l'obra d'Àngel Guimerà* (desembre de 2005). Membre de la Societat Verdaguer, d'estudis sobre literatura del segle XIX, i de la Societat de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. La seva activitat acadèmica s'ha centrat en la història del teatre català del segle XIX, especialment en la

La seva activitat acadèmica s'ha centrat en la història del teatre català del segle XIX, especialment en la figura d'Àngel Guimerà.

figura d'Àngel Guimerà. A més de nombroses publicacions sobre l'autor, va col·laborar en l'organització del "Col·loqui sobre Àngel Guimerà i el teatre català al segle XIX", que tingué lloc al Vendrell el setembre de 1995, i en el procés de posada en escena de *Terra baixa* al Teatre Nacional de Catalunya, amb direcció de Ferran Madico (2000). Col·labora en l'organització dels diversos seminaris anuals sobre Guimerà que tenen lloc al Vendrell. També va participar en el seminari "Invisible Catalans and the Nationalist Struggle for Recognition, 1886-2014" a la Universitat de Swansea, el 2 d'abril de 2014, amb la comunicació: "Catalan culture and Catalan Nationalism in XIX century. Guimerà's *Renaixensa*". Actualment és membre organitzador del Col·loqui sobre Verdaguer i Guimerà i la seva projecció internacional, que tindrà lloc el 2024, organitzat per la Societat Verdaguer. És autor de dues obres sobre el dramaturg: *Tragèdia i drama a l'obra d'Àngel Guimerà* (2009) i *Primera Lliçó sobre Àngel Guimerà* (2023).

Programació

Actes institucionals de l'Any Àngel Guimerà

Obertura de l'Any Guimerà

23 de febrer, 19 h

Teatre Àngel Guimerà del Vendrell

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes i Ajuntament del Vendrell

L'inici oficial de la commemoració tindrà lloc al Vendrell el 23 de febrer, municipi on va viure Guimerà. A més dels parlaments institucionals, l'acte presentarà els tres eixos principals de l'Any i comptarà amb la participació de Gemma Ventura, Blanca Llum Vidal i Mercè Pons, entre d'altres.

Cloenda de l'Any Guimerà

26 de novembre

Teatre Nacional de Catalunya

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes i Teatre Nacional de Catalunya (TNC)

Per posar punt i final a l'Any, celebrarem l'últim acte a la Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya que comptarà amb la direcció artística de Xavier Albertí.

Els actes institucionals d'obertura i cloenda de l'Any Àngel Guimerà se celebraran al Vendrell, ciutat d'acollida de l'autor, i al Teatre Nacional de Catalunya, a Barcelona, els mesos de febrer i novembre.

Lletres al Parlament

Abril

Parlament de Catalunya

Per celebrar la diada de Sant Jordi al parlament de Catalunya s'organitza una lectura de textos per commemorar les efemèrides del 2024, entre les quals hi ha Àngel Guimerà. Els lectors i lectores d'aquesta jornada seran, principalment, càrrecs institucionals i representants de la societat civil.

Any Àngel Guimerà al Vendrell

La figura d'Àngel Guimerà és un símbol per a la població vendrellenca. Des del consistori i la seva casa pairal es vol reivindicar la dimensió total del dramaturg. Un personatge que va saber construir un imaginari propi representant els cànons de la seva època, a través de la justícia social, la lluita a favor de la llengua catalana, la sensibilitat a l'hora de transmetre les emocions i la vessant més feminista. Guimerà ha de representar una figura de present i de futur.

Principals activitats de l'Any Guimerà al Vendrell

Els telèfons de Guimerà

Del 24 de febrer al 18 de març

Casa Museu Àngel Guimerà

Una instal·lació de 12 telèfons on el públic assistent tan sols haurà de despenjar i posar l'orella a l'auricular per escoltar, a títol personal i intransferible, alguns textos d'Àngel Guimerà locutats per diverses actrius.

Presentació del mural "Homenatge a Guimerà"

22 de març, 18 h

Façana de la Casa Museu Àngel Guimerà

Mural creat per l'artista Ignasi Blanch sobre Guimerà. Ignasi Blanch és un il·lustrador reconegut internacionalment. És l'únic representant espanyol en l'East Side Gallery del Mur de Berlín. Coordina una prestigiosa escola d'il·lustració a Barcelona i, des de 2005, el projecte "humanitzem els hospitals", que il·lustra i decora espais en els hospitals per facilitar l'estada dels nens ingressats.

Àngel Guimerà (1845-1924), fill de pare vendrellenc i de mare canària, va viure a la casa pairal dels Guimerà al Vendrell durant el segle XIX. En aquesta casa, va iniciar la seva activitat com a poeta i dramaturg.

"Essencials (...): Guimerà"

19 d'abril

Sala Portal del Pardo

Inauguració de l'exposició "Essencials (...)" sobre Guimerà. El projecte "Essencials (...)" és una iniciativa de producció pròpia de la sala. L'exposició és un espai d'intercanvi i de reflexió, per explorar i aprendre, liderat per les persones ESSENCIALS (...) i on es posa de manifest la capacitat de la cultura i l'art per crear nous imaginaris, un motor de canvi.

Arran de terra

12 de maig, 18 h

Teatre Àngel Guimerà

Adaptació de l'obra teatral d'Àngel Guimerà, *Arran de terra*, a càrrec del Grup de Teatre Inestable del Vendrell.

De l'amor a la mort

17 de maig, 18 h

Teatre Àngel Guimerà

Espectacle a càrrec dels alumnes de l'Institut Baix Penedès.

Mosaic de passions

19 de maig, 18 h

Teatre Àngel Guimerà

Obra de teatre escrita per Neus Oliveras, dirigida per Rosa Andreu i interpretada pel grup de teatre de la Cumprativa.

Guimerà en nom de les dones

7 de juny

Teatre Àngel Guimerà

Espectacle a càrrec de Griselda Ramon, cantant, Alex Jordi, piano; i Marta Ossó, actriu. Amb la dramaturgia a càrrec d'Albert Arribas, i la direcció d'Eva Vilar. De Centaure produccions.

Els dilluns al MÀG

5, 12, 19 i 26 d'agost

Casa Museu Àngel Guimerà

Els dilluns al MÀG és un cicle d'espectacles de petit format dividits en tres àmbits: musical, teatral i poètic, 4 propostes diferents durant els dilluns d'agost obertes a tots els públics. Aquests espectacles, tots relacionats amb la figura d'Àngel Guimerà, permetran conèixer el dramaturg des de perspectives ben diferents.

Un Àngel del Vendrell

8 de setembre, 18.30 h

Teatre Àngel Guimerà

Concert a càrrec de la Cobla Maricel basat en Àngel Guimerà, organitzat per la Colla sardanista La Lira Vendrellenca.

***Acte inaugural del Col·loqui
Guimerà, Verdaguer. Institució
i internacionalització
de la literatura catalana***

14 de novembre

Auditori del Tívoli

**Organitza: Societat Verdaguer
i Casa Museu Àngel Guimerà**

Col·loqui internacional al voltant de les figures de Guimerà i Verdaguer.

Homenatges

Lletres als Ferrocarrils

Abril

Barcelona

El Departament de Cultura i el Departament de Territori celebraran la diada de Sant Jordi batejant un tren de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) amb el nom d'Àngel Guimerà. Aquesta unitat de tren se sumarà, així, al conjunt de les que FGC ha batejat els últims anys amb noms d'escriptors i escriptores.

A més del bateig, es prepararan accions per donar a conèixer la figura d'Àngel Guimerà als usuaris dels trens, amb la projecció d'un clip sobre l'autor al canal de televisió dels FGC i la instal·lació de l'exposició "Guimerà, matar el llop" a l'Espai Provença.

Lectura de textos de Guimerà

23 d'abril

Ateneu Barcelonès

En el marc de la commemoració de l'Any Guimerà, el dia de Sant Jordi l'Ateneu Barcelonès prepara una lectura de diversos textos de Guimerà, que inclourà tant la poesia com part del famós discurs a l'Ateneu.

Guimerà a escena

La producció dramàtica de Guimerà abasta una quarantena d'obres des de tragèdies a comèdies passant per drames, sainets o peces amb acompanyaments musicals. En el marc de la commemoració de l'autor, presentem un programa d'activitats que reivindica el Guimerà dramaturg.

Teatre Nacional de Catalunya

Temporada 2024/2025

Dins de la seva voluntat de contribuir a la difusió del patrimoni dramàtic català i tot coincidint amb els actes de commemoració de l'Any Guimerà, el TNC ha programat activitats teatrals i parateatrals diverses durant la temporada 2024/2025 que ajudaran a divulgar la producció literària d'aquesta figura cabdal de la cultura catalana. La presentació d'aquestes activitats es farà durant la roda de premsa de presentació de la temporada 2024/2025 al TNC.

Festival Grec

15 de juliol

Teatre Grec. Barcelona

El Festival Grec s'uneix als actes de commemoració de l'Any Guimerà i ofereix una lectura de les paraules de Guimerà al Teatre Grec amb la veu de Lluís Homar.

Espectacles, jornades i activitats dedicades al teatre d'Àngel Guimerà permetran redescobrir la producció dramàtica de l'autor.

Sala Beckett.

Obrador Internacional de Dramatúrgia Guimerà, ara. La petja d'Àngel Guimerà en la dramatúrgia catalana contemporània.

Tardor

La Institució de les Lletres Catalanes i la Sala Beckett proposen unes jornades de creació i reflexió sobre l'empremta del teatre d'Àngel Guimerà en l'escriptura teatral catalana d'avui, amb una taula rodona d'experts sobre el tema, i una mostra de peces breus originals, creades al *Laboratori Peripècies* de la Sala Beckett, expressament per a l'ocasió.

Teatre Victòria

Mar i cel

Setembre

La companyia de teatre Dagoll Dagom celebra els 50 anys d'existència i el comiat definitiu dels escenaris amb el seu musical més emblemàtic: *Mar i cel*, basat en l'obra d'Àngel Guimerà, amb música d'Albert Guinovart i text de Xavier Bru de Sala. L'espectacle s'estrenarà el setembre del 2024 al Teatre Victòria.

Experiència Guimerà

18 de març

Ateneu Barcelonès

En el centenari de la mort d'Àngel Guimerà l'Ateneu Barcelonès organitza una taula rodona, moderada per Joan Martori, sobre el treball de diferents productors, intèrprets i directors d'escena que han donat vida a l'obra teatral d'Àngel Guimerà en els escenaris. Hi participaran Sergi Belbel, Joan Lluís Bozzo, Enric Majó i Carme Sansa.

Guimerà, com a president de l'Ateneu, s'estrenà en el càrrec d'una manera molt polèmica en l'època. Inicià el curs acadèmic de 1895 amb un discurs en català en defensa de la llengua. Un fet que marcà el canvi cap a la plena catalanitat de l'entitat i refermà el compromís amb la societat. Per aquest motiu no podíem deixar passar l'ocasió de la commemoració del centenari del seu traspàs sense retre homenatge a la figura del teatre català l'obra del qual ha gaudit de més projecció internacional.

He mort el pop

27 d'abril

Societat Cultural Sant Jaume.

Premià de Dalt

Per commemorar els 100 anys de la mort d'Àngel Guimerà, aquest 2024 Apunta Tetare, El Maldà i la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) presentaran l'espectacle: *He mort el pop*, una obra de Lluís-Anton Baulenas, dirigida per Marc Vilavella, i que compta amb la direcció i creació musical de Marc Sambola. En clau d'humor, es desconstrueixen textos de *Mar i cel*, *Maria Rosa* i *Terra baixa*.

La filla del mar

Teatre del Poble Nou. Manresa

Revisitant Guimerà

Teatre Els Carlins. Manresa

Les dones de Guimerà

Teatre de Fals. Fonollosa

Guimerà al cinema

L'obra d'Àngel Guimerà fou portada al cinema des de molt aviat. Primer per cineastes locals com Fructuós Gelabert (1907) o Narcís Cuyàs (1910) i, més endavant, arran de l'èxit internacional de la seva obra, per cineastes com Cecil B. de Mille o Leni Riefenstahl (1940-44).

Guimerà a la Filmoteca de Catalunya

En motiu de la commemoració de l'Any Guimerà, la Filmoteca de Catalunya i la Institució de les Lletres Catalanes, presentaran dues obres de Guimerà adaptades al cinema.

Presentació *Maria Rosa* de Cecil B. DeMille (1916)

11 d'abril i 23 d'abril

Filmoteca de Catalunya

El dia 11 d'abril es farà una presentació del film abans de la projecció de la pel·lícula *Maria Rosa* de Cecil B. DeMille, amb música en directe. El dia 23 es repetirà la projecció.

CECIL B. DEMILLE, 1916. Int: Geraldine Farrar, Wallace Reid, Pedro De Cordoba, James Neill, Ernest Joy. EUA. Muda, amb intertítols. 50'

Cecil B. DeMille va adaptar en els inicis de la seva carrera aquest clàssic d'Àngel Guimerà que narra les tribulacions d'una pagesa catalana causades per la passió amorosa d'un pretendent deslleial. El film marca la col·laboració del cineasta amb la cantant d'òpera Geraldine Farrar, una de les seves primeres estrelles. La pel·lícula va ser realitzada per foguejar l'actriu

La Filmoteca de Catalunya presentarà dues pel·lícules basades en l'obra dramàtica de Guimerà.

abans d'escometre el rodatge de *Carmen*, un projecte similar però de major envergadura i que, seguint els plans de DeMille, va ser estrenat abans.

Presentació *La hija del mar* d'Antoni Momplet (1953)

25 d'abril

Filmoteca de Catalunya

Presentació i projecció de la pel·lícula *La hija del mar* d'Antoni Momplet.

ANTONI MOMPLET, 1953. Int: Virgílio Teixeira, Isabel de Castro, Manuel Luna, Luis Induni, Carlos Otero, Nicolás Perchicot, Mercedes de la Aldea Pérez. Catalunya. VE. 88'.

Abans de morir, un home confia la seva filla Mariona i la seva fillola Àgueda a l'oncle Roque. Aquest s'apodera dels béns i converteix Àgueda en una ventafocs al servei de la seva germanastra. Quan es fan grans, mira de casar Mariona amb el seu propi fill. Ella accepta tot i que manté una relació secreta amb un pescador.

"Rodada a Cadaqués i al Port de la Selva, el productor Ignacio F. Iquino va encarregar

l'adaptació del text de Guimerà a Bonmatí de Codecido, José Antonio de la Loma i López Marín. També va recuperar el director Momplet, exiliat des de feia disset anys a Mèxic. Aquest va ser força respectuós amb el referent literari però va intentar trobar la dimensió cinematogràfica de l'obra teatral. Contrasta les passions i ambicions dels personatges amb les tempestes i el paisatge, i potencia els aspectes melodramàtics de la història mostrant els éssers humans com a ninots dominats per l'atzar i les forces de la naturalesa que no poden controlar." (Àngel Comas).

Guimerà i la música

Una part molt significativa de la producció dramàtica de Guimerà compta amb acompanyament musical. Per aquest motiu, la commemoració de l'autor inclou, també, diferents propostes musicals.

Prop del mar! Guimerà-Papasseit.

Concert homenatge

24, 25 i 27 d'abril

Palau de la Música de Barcelona,

Teatre Fortuny de Reus,

Teatre Àngel Guimerà del Vendrell

L'Associació Joan Manén, entitat dedicada a la recuperació i difusió del patrimoni musical català des del 2010, i El Cor Canta impulsen el concert simfònic-coral Prop del mar! que posarà en relleu la màgica i enriquidora simbiosi entre literatura i música. S'interpretarà l'obertura de *Terra baixa* de Francesc Pujol, sobre el drama d'Àngel Guimerà, i una selecció de fragments de l'òpera *Titaina* d'Enric Morera amb llibret de Guimerà. En aquest concert commemoratiu del centenari de la mort d'Àngel Guimerà hi participarà l'Orquestra Simfònica Camerata XXI-Ciutat de Reus i El Cor Canta dirigits per Néstor Bayona, amb la soprano Serena Sáenz i el tenor Roger Padullés com a solistes.

El concert està coorganitzat per la Fundació Teatre Fortuny de Reus, l'Ajuntament del Vendrell i l'Orquestra Simfònica Camerata XXI-Ciutat de Reus.

Gal·la Placídia

8 i 10 de març, 18 h

Teatro la Zarzuela, Madrid

El 8 i el 10 de març de 2024 el públic podrà gaudir de *Gal·la Placídia*, òpera en tres actes del Mestre Jaume Pahissa, amb llibre en llengua catalana del propi compositor basat en l'obra d'Àngel Guimerà.

La Santa Espina

Setembre

Manresa

Representació de la Santa Espina, teatre/cantata amb música d'Enric Morera i amb la col·laboració de les següents entitats: Teatre del Poble Nou, Els Carlins, Grups amateurs de la comarca del Bages, cobla i Grup Sardanista Dintre el Bosc.

Cicles de conferències, jornades d'estudi i àmbit educatiu

Seminari Guimerà, Verdaguer. Institució i internacionalització de la literatura catalana

14, 15 i 16 de novembre

El Vendrell, Folgueroles i Vic

La Societat Verdaguer organitza el XII Col·loqui Internacional Verdaguer coincidint amb la commemoració del centenari del traspàs d'Àngel Guimerà. Per això, proposen de fer atenció a la seva condició d'agents decisius de la configuració de l'espai literari català contemporani: de la seva mateixa institució com a tal (en el curs d'una complexa convivència de les lògiques simbòliques de la Renaixença amb les del mercat literari) i de la seva projecció internacional (amb l'episodi categòric de la candidatura de Guimerà al Nobel).

Comitè organitzador: Ramon Bacardit, Jordina Boix, Núria Camps, Roger Canadell, Daniel Casals, Enric Ciurans, Francesc Cortès, Enric Gallén, Neus Oliveras, Teresa-M. Sala, Biel Sansano, Àngels Santacana, Joan Santanach, Magí Sunyer, M. Àngels Verdaguer

Comitè científic: M. Carme Bernal, Francesc Codina, Josep M. Domingo, Roger Friedlein, Mònica Güell, Manuel Jorba, Ramon Pinyol, Damià Pons, Patrizio Rigobon, Rafael Roca, Anna Sawicka, Margalida Tomàs, Pilar Vélez

Organitza: Societat Verdaguer, Càtedra

L'Any Àngel Guimerà oferirà material didàctic per a docents, seminaris i jornades acadèmiques arreu del territori.

Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic, Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Col·labora: Fundació Jacint Verdaguer, Casa Museu Àngel Guimerà, Grup de recerca Glossa de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya.

Teatre i poesia a l'aula

8 i 9 de juliol

Universitat Autònoma de Barcelona

Organitza: Col·lectiu Pere Quart

Jornades per al professorat dedicades al teatre i la poesia, on tindran protagonisme Àngel Guimerà i els autors commemorats Salvat Pàssieit i Vicent Andrés Estellés.

Àngel Guimerà als centres educatius

Amb motiu de la commemoració, el Departament d'Educació crearà un espai xtec dedicat a l'autor, una eina que ofereix la xarxa telemàtica pública, al servei dels centres docents de primària i secundària de Catalunya.

A més a més, elaborarà dossiers didàctics per a treballar l'autor i la seva obra per a primària i secundària adreçats al professorat, amb l'objectiu de dotar-lo d'eines i recursos per treballar l'autor i l'obra a l'aula.

Jornada per al professorat

Octubre

Casa Museu Àngel Guimerà

El Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya realitzarà una jornada acadèmica d'Àngel Guimerà per al professorat. La jornada incorporarà una ponència sobre l'autor per part del comissari de l'any, l'explicació d'experiències educatives a l'aula vinculades a Guimerà i la visita a la Casa Museu Àngel Guimerà del Vendrell.

Mostra expositiva de les commemoracions literàries de 2024

Tardor

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans, en col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes, presentarà les exposicions de petit format de les quatre commemoracions literàries d'aquest any al claustre de l'IEI: Àngel Guimerà, Montserrat Vayreda, Vicent Andrés Estellés i Salvat Papasseit.

Durant l'estada de les exposicions al claustre, l'Institut d'Estudis Catalans organitzarà visites guiades per a estudiants de secundària i batxillerat.

Exposicions

“Guimerà, matar el llop”

L'exposició pretén mostrar de manera clara les diverses facetes de l'obra de Guimerà a través de material gràfic i de citacions sobre la seva obra que permetin una aproximació general als trets que la caracteritzen. El títol apunta una interpretació de l'obra de Guimerà a partir d'una de les frases més conegudes de la seva producció dramàtica. El tema del desig és central en el teatre guimeranià i la forma en què es manifesta és, sovint, diversa. Així, el llop depredador esdevé una metàfora de la capacitat destructora del desig que es fa present en formes de figuració diverses en la seva obra.

Els plafons de l'exposició responen a la distribució tripartida que permet classificar l'obra de l'autor: la dramàtica, la poètica i la de reflexió política. L'obra dramàtica es presenta en les etapes que es poden distingir en l'evolució del seu teatre, des de les primeres tragèdies en vers fins a la darrera etapa marcada pel tempteig de propostes estètiques noves i diverses. La part de la poesia se centra en els dos volums de poemes publicats per l'autor per remarcar-ne la seva originalitat respecte de la poesia catalana del moment i la capacitat de Guimerà d'assajar fórmules diferents de les que provenien de la seva formació romàntica. Finalment, la faceta del Guimerà activista té en compte algunes de les fites de la seva actuació, com el seu discurs en català a la presidència de l'Ateneu Barcelonès el 1895 o el discurs als Jocs Florals del 1889.

Cinc exposicions ens aproximaran a la vida i l'obra d'Àngel Guimerà.

Aquests objectiu s'assolirà amb sis plafons il·lustrats, que facilitaran la itinerància i divulgació de l'exposició. Es crearan diverses còpies d'aquesta exposició que s'oferiran a través dels circuits habituals d'itinerància per tot el territori de la Institució de les Lletres Catalanes i el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya.

L'exposició, que es produirà en format de plafons enrotllables per facilitar-ne la itinerància.

Comissariat: Ramon Bacardit

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes
Disponible per itinerar a partir del mes d'abril.

“Volta al món d'Àngel Guimerà”

Primavera

Vestíbul de l'Institut del Teatre

L'exposició té com a objectiu bàsic tractar de la carrera internacional de Guimerà en l'àmbit del teatre, però també de l'audiovisual. Un recorregut que comença a Espanya, la resta d'Europa, Iberoamèrica, els Estats Units i arriba fins al Japó. La proposta no comptarà amb objectes originals, sinó amb un discurs al voltant de l'èxit internacional de Guimerà, il·lustrat amb documents i imatges que preserva el Museu i altres ens culturals. Un audiovisual també acompanyarà l'exposició i permetrà aproximar-se a les adaptacions cinematogràfiques de la seva obra.

Comissariat: Enric Gallén i Martí Romani

Disseny: Sergi Naches

Organitza: El Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre

Disponible per itinerar a centres culturals i biblioteques la tardor de 2024.

“Àngel Guimerà, dramaturg universal”

Tardor

Sala d'Exposicions de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la Universitat Autònoma de Barcelona

L'exposició “Àngel Guimerà, dramaturg universal” situa l'autor teatral català i la seva obra dramàtica en el mapa del món. Se centra en la projecció de Guimerà a l'Estat espanyol, Europa i Amèrica; en els grans intèrprets internacionals de les seves obres en les diverses disciplines artístiques (teatre, cinema, òpera o música), i en les traduccions més destacades dels seus textos teatrals en nombroses llengües.

Comissariat: Francesc Foguet i Gemma Bartolí, membres del CRAE-UAB.

Disseny: Jesús Galdón

Organitza: Vicerectorat de Comunicació i de Cultura de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

Col·labora: MAE-Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre de Barcelona i la Casa Museu Àngel Guimerà del Vendrell. Compta també amb l'assessorament científic del Centre de Recerca en Arts Escèniques (CRAE-UAB)

“Els telèfons de Guimerà”

Manllevant la idea del mític llibre de Gianni Rodari *Contes per telèfon*, el Festival EVA, En Veu Alta, presenta una exposició interactiva vinculada a l'oralitat, la narrativa i la poesia a través d'un aparell absolutament contemporani però en la seva forma més clàssica: el telèfon. Una instal·lació de 12 telèfons on el públic assistent tan sols ha de despenjar-los i posar l'orella a l'auricular per escoltar una selecció de 12 poemes o fragments de textos d'Àngel Guimerà llegits per veus destacades del nostre panorama cultural. Destinat a públic jove i adult.

Comissariat: Festival EVA i Casa Museu Àngel Guimerà del Vendrell

Disseny: Festival EVA

Públic: Jove i adult

Disponible per itinerar

“Essencials (...) Guimerà”

Primavera

Sala Portal del Pardo. El Vendrell

El projecte “Essencials (...)” és un espai d'intercanvi i de reflexió, per explorar i aprendre, liderat per les persones ESSENCIALS (...) i on es posa de manifest la capacitat de la cultura i l'art per crear nous imaginaris, un motor de canvi. Una exposició en què hi participaran artistes local de prestigi.

Organitza: Ajuntament del Vendrell

Any Guimerà a les biblioteques

Catàleg d'activitats

Des del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya s'ha elaborat un catàleg d'activitats que inclou conferències des de diferents vessants i amb un caire divulgatiu, espectacles de petit format i tallers de dinamització lectora per a infants, joves i adults.

El catàleg es posarà a disposició de totes les biblioteques públiques de Catalunya. Seran les mateixes biblioteques les que faran la tria.

Exposició itinerant *Guimerà, matar el llop*

Mostra de sis plafons sobre la vida i obra d'Àngel Guimerà, focalitzada en els tres eixos de l'Any Guimerà: la dramaturgia, la poesia i l'activisme.

La prioritat d'aquestes exposicions, que es presenten en forma de plafons il·lustrats, és crear una eina divulgativa i fàcil d'itinerar. Cada Servei Territorial de Biblioteques disposarà d'una còpia de l'exposició per moure.

Punts de llibre

Es treballarà en l'elaboració d'un punt de llibre de préstec dedicat a Àngel Guimerà que contindrà una imatge i una citació de l'autor i que es repartirà a les biblioteques.

**Exposicions i activitats
dedicades a Àngel Guimerà
a la xarxa de biblioteques
de la Generalitat i les
Diputacions.**

Altres iniciatives de l'any

Guimerà i el Nobel.

La dimensió pública del dramaturg

3 d'octubre

Biblioteca de Catalunya

En motiu de la commemoració de la mort d'Àngel Guimerà, la Biblioteca de Catalunya digitalitzarà la documentació del Fons Guimerà en relació a la candidatura de l'autor al premi Nobel de literatura.

Per analitzar la relació entre Guimerà i el premi, la Biblioteca de Catalunya prepara una jornada destinada a recordar la relació del dramaturg amb el guardó. Les vicissituds que marquen tot el llarg procés són indescartables de la significació que Guimerà tenia més enllà dels seus mèrits literaris. És per això que cal també reflexionar sobre la figura pública de l'escriptor. Així, a través d'una conferència i una taula rodona, es vol situar la polèmica que va envoltar tot el llarg procés de la candidatura de Guimerà al Nobel

Necròpsia Guimerà

5 de juny

Horiginal – La deskomunal. Barcelona

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes i l'Horiginal

El cicle de poesia l'Horiginal inclou un acte per apropar-nos a la poesia de Guimerà a través d'un recital comentat de la poesia de Guimerà per part de poetes de diferents generacions.

La Biblioteca de Catalunya digitalitzarà la documentació del Fons Guimerà en relació a la candidatura de l'autor al premi Nobel de literatura i acollirà unes jornades per analitzar la relació entre l'autor i el premi.

La Barcelona de Guimerà

20 de maig i 27 d'octubre, 11 a 13 h

Barcelona. Inici a la plaça Bonsuccés amb carrer Xuclà.

Organitza: MUHBA. Museu d'Història de Barcelona

Itinerari d'autor a càrrec de Neus Oliveras, filòloga i professora de literatura catalana experta en l'obra de Guimerà, i d'Àngels Santacana responsable de la Casa Museu Àngel Guimerà del Vendrell. Prenent la impremta de la Renaixença com a punt de partida, l'itinerari transcorre pels carrers de la Barcelona d'Àngel Guimerà, per recórrer alguns espais destacats en la seva biografia de la mà dels seus escrits.

La Setmana del Llibre en Català

20 al 29 de setembre

Passeig Lluís Companys, Barcelona

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes

Els Anys literaris sempre són presents dins de la programació de La Setmana. Enguany, la ILC té previst organitzar-hi un acte principal dedicat als quatre autors commemorats i una ruta literària de cadascun d'ells: Vicent Andrés Estellés, Àngel Guimerà, Joan Salvat-Papasseit i Montserrat Vayreda.

Fira de literatura penedesenca

19 d'octubre

Vilafranca del Penedès

El col·lectiu Mir Geribert organitza una jornada de literatura penedesenca on hi haurà una taula rodona dedicada a l'obra d'Àngel Guimerà i, a continuació, un espectacle teatral dedicat a l'autor.

Agenda de la Universitat de Barcelona

Curs 2023-2024

Composició de l'agenda amb fragments de poemes i il·lustracions extrets del llibre *Poesías de Àngel Guimerá*, publicat a Barcelona per Joan Almirall el 1887 (amb pròleg de Josep Yxart)

Postdates literàries

Des de l'any 2017, la Institució de les Lletres Catalanes i Catalunya Ràdio col·laboren amb la campanya "Postdates literàries". A partir de l'emissió de citacions sonores d'autores i autors de la literatura catalana, es vol incentivar la lectura i l'interès per la literatura. Enguany, s'inclouran cinc citacions de cada un dels autors commemorats (Àngel Guimerà, Joan Salvat Papasseit, Montserrat Vayreda i Vicent Andrés Estellés) entre la tria de postdates literàries que s'emetràn entre els mesos de gener i juny.

Catàleg d'activitats

Un dels recursos que ofereix la pàgina web de l'Any Guimerà és un catàleg amb les iniciatives que han arribat amb motiu de l'Any. Aquestes activitats es posen a disposició d'aquelles entitats dels territoris de parla catalana que vulguin contractar-les.

Espectacles

Paraula de Guimerà

A càrrec de l'associació Q-ars Teatre

L'espectacle té la voluntat de posar llum a la figura de Guimerà, que, per la seva controversia, ha restat molts anys en la foscor. La proposta, en format de lectura i amb acompanyament musical, està conformada d'articles sobre l'autor, poemes, fragments teatrals i fragments de conferències que fan especial èmfasi en els papers femenins de la seva obra.

Elles tenen Àngel

A càrrec d'El País de l'Entreson

La proposta dona veu als personatges femenins de les obres de teatre més rellevants de l'autor i d'altres no tan conegudes. Elles ens explicaran com era aquest geni de les lletres, què va viure i sentir, per captivar-nos amb les seves paraules.

Un tastet de Mar i Cel

A càrrec de Teia Teatre

L'espectacle de petit format *Un tastet de Mar i Cel* recupera l'obra de teatre musical basada en l'obra d'Àngel Guimerà i el musical de Dagoll Dagom.

Soc Àngel Guimerà

A càrrec de la Companyia teatral

Bambadaboom i l'Associació Cultural HOLA CREADOR (Creativitat, Cultura i Educació)

Una remor de veus desperta el dramaturg: són les festes del centenari. Des d'un lloc indefinit, de qui ho sap i ho ha vist i ho ha comprès tot fa un repàs a la seva vida, als seus inicis, a la poesia, a les obres teatrals però també a la seva vessant d'orador i polític i de pensador lliure, de catalanista convençut.

Camins de dona:

vida de la dona al Modernisme

A càrrec del duet la veu humana

El grup la Veu Humana, format per Griselda Ramon (veu) i Àlex Jordi (piano), proposa un recorregut musical pel Modernisme donant el protagonisme a la figura femenina de l'època i fent èmfasi en el dramaturg Àngel Guimerà.

Visita teatralitzada: Maria Rosa

A càrrec d'Amelie Produccions

El grup Amelie Produccions, format per l'actor per l'actor Josep M. Piñol i les actrius Anna Fortuny i Encarna Laínez, s'aproxima a una de les peces teatrals més celebrades d'Àngel Guimerà: Maria Rosa. El text s'inspira en una història real que succeí a mitjans del segle XIX durant la construcció d'una carretera. La companyia de teatre, a través de l'adaptació del text a càrrec de Pep Vinyes, guiarà la visita per les diferents sales del Museu Àngel Guimerà a través d'aquest drama social i amorós.

Guimeravi

A càrrec de Jordi Francesch i Lídia Papió

L'actor i rapsoda Jordi Francesch ofereix una sessió literariomusical fent un recorregut vitivínicola vendrellenc amb textos d'Àngel Guimerà, acompanyat de la pianista Lídia Papió. El guió i la idea de relacionar la figura de Guimerà amb la terra i el seu fruit és de Neus Oliveras.

Visita teatralitzada:

Guimerà: infant, llop i àngel

A càrrec d'Amelie Produccions

La companyia Amelie Produccions, formada per l'actor per l'actor Josep M. Piñol i les actrius Anna Fortuny i Encarna Laínez, presenta la història d'Àngel Guimerà a través del mateix personatge. L'escriptor no únicament explicarà la seva trajectòria com a dramaturg d'èxit internacional, sinó que també farà un recorregut per la seva trajectòria periodística, poètica i política.

**Recital de poemes d'Àngel Guimerà
contra la injustícia**

A càrrec de Jordi Francesch i Lídia Papió

L'actor i rapsoda Jordi Francesch proposa un recital de poemes d'Àngel Guimerà acompanyat de la pianista Lídia Papió. A través d'una selecció de poemes, es mostrarà la visió del dramaturg sobre la Primera Guerra Mundial i posaran de relleu la seva vinculació amb el catalanisme polític i cultural.

**Cantem Guimerà: un viatge musical
per l'obra d'Àngel Guimerà**

A càrrec de Bubulina Lletra i Escena

En el marc del centenari de la mort de l'autor, el tenor Jordi Cortada, acompanyat del pianista Josep Buforn, ens ofereixen un tast d'aquestes músiques que van contribuir decisivament a fer conèixer l'obra i la figura d'Àngel Guimerà. Cantem Guimerà és més que un recital de cant. L'espectacle compta amb dramatúrgies de Jordi Lara i alguns elements escenogràfics que ens ajuden a viatjar fins a aquella Catalunya de finals del segle XIX i principis del segle XX que va veure l'eclosió del geni de Guimerà.

Recital de cançons sobre poemes d'Àngel Guimerà

A càrrec d'Ignasi Roda, Mone Teruel i Pep Pladellorens

El cantautor Ignasi Roda presenta un recital de dotze cançons sobre poemes d'Àngel Guimerà, espigolant entre elles notes biogràfiques del poeta. Es pot dir que és l'únic cantant català que s'ha endinsat de manera monogràfica en la poesia del gran dramaturg, i ho fa acompanyat de la cantant Mone Teruel i el pianista i arranjador Pep Pladellorenc.

Aproximació teatral a La Baldirona i els altres "amors" de l'Àngel (Guimerà)

A càrrec de la companyia ES-Bo teatre

Maria Rosa, Terra baixa, La filla del mar i La Baldirona són les obres en què hi apareixen personatges que, amb les seves rèpliques, defensen els seus "amors". La companyia ES-BO, teatre, amb Albert Estengre i Mercè Boher, posa en escena aquest muntatge teatral de petit format inspirat en l'obra d'Àngel Guimerà per commemorar el centenari de la seva mort.

Els llops de Guimerà

A càrrec de Bubulina Teatre

Els llops de Guimerà explicats per en Manelic és un monòleg teatral interpretat per Valentí Maymó. Amb dramaturgia de Jordi Lara, Maymó encarna el personatge més universal de Guimerà, en Manelic de Terra Baixa, que ens explica la vida del seu creador. En especial, la vida privada del poeta i dramaturg, secreta i turmentada: la relació amb la mare, l'homosexualitat, l'assetjament ideològic de l'espanyolisme... els "llops personals" de Guimerà.

Publicacions

Novetats editorials

Rosa de Lima i altres proses

Adesiara

Previsió de publicació la tardor de 2024.

Reedicions

La naturalesa del teatre de Guimerà.

Una proposta de lectura

Autor: Enric Ciurans

Edicions UB

Publicació primavera 2024

Revistes

Àngel Guimerà: de l'escenari local a la universal conquesta

Revista Catalunya

La *Revista de Catalunya*, s'adhereix a L'Any Àngel Guimerà, amb la inclusió d'un dossier indexat, en el seu número 325 (gener-febrer-març 2024), coordinat per Joan Martori. El dossier, Àngel Guimerà: de l'escenari local a la universal conquesta, presentat pel seu coordinador, Joan Martori, compta amb la participació de reconeguts experts en l'obra del dramaturg català que declinen els temes següents: Ramon Bacardit: "Guimerà i el catalanisme popular"; Neus Oliveres Samitier: "Agustí Guimerà Fonts, pare d'Àngel Guimerà, un esbós biogràfic"; Joan Martori: "Finals expansius de Terra baixa" i Sharon G. Feldman: "Maria Rosa, d'Àngel Guimerà, i la invenció de l'star System de Hollywood".

Web institucional

Amb motiu de l'Any Àngel Guimerà s'ha creat la pàgina web www.anyangelguimera.cat, que recopilarà tota la informació relacionada amb la commemoració. Al costat d'un text de presentació escrit pel comissari de l'Any, s'hi podrà trobar una biografia de l'autor amb imatges d'arxiu; l'agenda d'actes previstos; un seguit de recursos com ara informació disponible en línia sobre l'autor, un catàleg d'activitats programables, diverses exposicions

dedicades a Guimerà, bibliografia de l'autor i el logotip de l'Any; un recull de premsa que aplegarà tots els articles sobre Guimerà en el marc de la commemoració, i un darrer apartat dedicat a l'organització de l'Any amb la informació del comissariat, de l'organització i les entitats col·laboradores que faran possible la commemoració, així com l'adreça de correu electrònic i les xarxes socials de l'Any.

Any Guimerà

Inici | Objectius | L'autor | Agenda | Recursos | Comunicació | Organització

100 anys de la mort d'Àngel Guimerà i Jorge

L'any 2024 se celebra la commemoració del centenari de la mort d'Àngel Guimerà. L'Any Guimerà està organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'ajuntament del Vendrell, població que acull la Casa Museu Àngel Guimerà.

Àngel Guimerà (1845-1924) és el dramaturg català que ha gaudit de major projecció internacional, ja des de molt aviat, la difusió de la seva obra a càrrec sobretot de la companyia de l'actriu Maria Guerrero i del seu marit Fernando Díaz de Mendoza fou notòria. Les seves obres foren traduïdes a moltes llengües i, en alguns casos donaren lloc a versions cinematogràfiques i operístiques. En la pròpia tradició, Guimerà ha estat un referent per a molts autors dramàtics de maneres diferents, des de Sagarna a Ramon Viryies o, més recentment, Josep M. Benet i Jornet o Sergi Belbel entre d'altres. És, en definitiva, l'autor més emblemàtic de la nostra tradició dramàtica i va esdevenir una figura popular que va donar lloc a cançons com el cuplet "La muller d'En Manelic" (música de Cándida Pérez i lletra de Rossend Llorba) o la sardana "Catalunya plora" (lletra i música de R. Vidal i J. Viladomat).

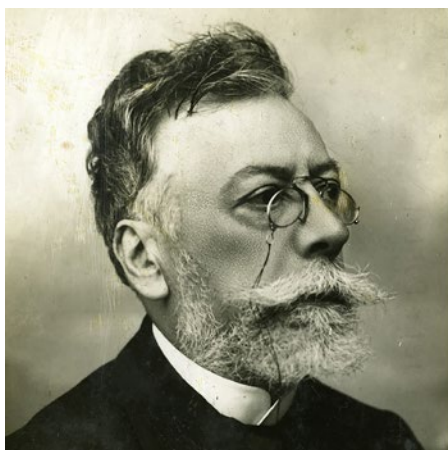
Guimerà fou també un dels grans poetes del segle XX català, si bé la seva obra poètica es veié en part eclipsada per la producció de Verdaguier, que va esdevenir el poeta oficial del que s'anomenà la Renaixença. La poesia de Guimerà destaca per una major amplitud temàtica i per un to més sensual i per una tendència a la

100
Àngel Guimerà

Imatge institucional

La imatge institucional de l'Any (portada del dossier) és un retrat d'Àngel Guimerà , datat entre 1908 i 1912, d'autor desconegut que pertany a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona. Es pot descarregar des de la pàgina web de l'Any Àngel Guimerà.

100
Àngel Guimerà

Organització

Organitza

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Institució de les Lletres Catalanes

Ajuntament del Vendrell – Casa Museu Àngel Guimerà

Institucions i entitats col·laboradores

Adesiara Editorial	El País de l'Entreson
Amelie Produccions	ES-BO Teatre
Ass. Cultural Hola Creador	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Associació Joan Manén	Festival EVA
Ateneu Barcelonès	Festival Grec
Biblioteca de Catalunya	Filmoteca de Catalunya
Biblioteques Públiques de Catalunya	Fundació Jacint Verdaguer
Bubulina Lletra i Escena	Grup de recerca Glossa de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya
Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic	L'Horiginal
Cia. Bambadaboom	Institut del Teatre i Museu de les Arts Escèniques
Col·loqui Internacional Verdaguer	MUHBA Vil·la Joana. Museu d'Història de Barcelona
Col·lectiu Pere Quart	Q-Ars Teatre
Col·lectiu Mir Geribert	Revista Catalunya
Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals	Sala Beckett. Obrador Internacional de Dramatúrgia
Dagoll Dagom	Societat Catalana de Llengua i Literatura
Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya	Societat Verdaguer
Duet Veu Humana	Teatre Nacional de Catalunya
Edicions UB	Teia Teatre
Edicions 1984	Universitat Autònoma de Barcelona
Editorial Barcino	
El Cor canta	

Comunicació i premsa

Web

Commemoració:

www.anyangelguimera.cat

ILC: <https://cultura.gencat.cat/ca/ilc>

Xarxes socials

Commemoració:

X: @AnyAngelGuimera

ILC:

Facebook: <https://www.facebook.com/Lletres/>

X: @Lletres

Instagram: @lletrescatalanes

Correu electrònic

Commemoració:

anyguimera.cultura@gencat.cat

ILC:

ilc.cultura@gencat.cat

Què hi fa que ens
voltin en lloc de
flors, serpents,
si elles nos lliguen?

Àngel Guimerà

Premsa

Departament de Cultura:

Telèfon: 933 162 732

Correu electrònic:

premsa.cultura@gencat.cat

ILC:

Telèfon: 933 162 745

Correu electrònic:

comunicacioilc.cultura@gencat.cat

Annexos

Recursos en línia

[Casa Museu Àngel Guimerà](#)

[LletrA. Àngel Guimerà](#)

[Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Àngel Guimerà](#)

[Àngel Guimerà al Mapa literari català](#)

[Fons personal d'Àngel Guimerà. Biblioteca de Catalunya](#)

[Biblioteca Nacional d'Espanya. Àngel Guimerà](#)

[“Mar i cel”, d'Àngel Guimerà. Material didàctic \(2022\)](#)

[Llengües i literatura \(xtec\). Àngel Guimerà](#)

[Bibliografia de l'autor](#)